

Geachte colleges van de Regionale Energie Strategie (RES) Rotterdam Den Haag,

Namens de voorzitters van het Bestuurlijk Netwerk Energie (BNE) Rotterdam Den Haag, waar uw wethouder deel van uitmaakt, sturen wij u deze brief.

In 2021 heeft uw raad de RES 1.0 vastgesteld. Hierin is onderbouwd en opgenomen dat we in onze regio de noodzaak en kansen zien om in 2030 2,8 tot 3,2 TWh duurzame elektriciteit per jaar op te wekken. Daarmee hebben we naar elkaar en het Rijk toegezegd om voor 8 à 9% bij te dragen aan de nationale opgave uit het Klimaatakkoord.

Sindsdien is de urgentie voor het opwekken van duurzame elektriciteit alleen maar toegenomen. Het is een belangrijke stap in het tegengaan van de klimaatverandering, maar ook creëren we door eigen opwek middels windturbines en zonnepanelen minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met sterk fluctuerende prijzen. Meer duurzame opwek geeft daarmee meer zekerheid van betaalbare en schone energie voor onze inwoners, bedrijven en organisaties. En draagt dus bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, is noodzakelijk voor nieuwe woonwijken en een toekomstbestendige leefomgeving. Tot slot kan het slim lokaal opwekken van energie bijdragen aan het verminderen van netcongestieproblematiek.

Niet op koers

Op 1 juli 2023 leverden we in onze regio een voortgangsrapportage op aan het Nationaal Programma RES (NP RES). Middels deze voortgangsrapportage werd de vraag beantwoord of we op koers liggen voor het behalen van genoemde regionale ambities voor 2030. We constateerden dat, ondanks inspanningen mét resultaten, we in deze regio nog niet zijn waar we willen zijn. Dit geldt voor zowel het realiseren van de ambities voor het opwekken van duurzame elektriciteit, als voor het uitwerken van de regionale structuur warmte. Ook latere peilmomenten onderschrijven dit beeld. Met het huidige tempo en manier van werken zal de ondergrens van de ambitie niet worden gehaald. De ontwikkeling van nieuwe locaties voor grootschalige opwek middels windturbines en zonnepanelen laten veel te weinig voortgang zien. De pijplijn met potentiële nieuwe projecten loopt leeg.

De landelijke afspraak is dat uiterlijk 2025 alle vergunningen voor projecten verleend moeten zijn om de vastgestelde ambitie voor 2030 te bereiken. Dit betekent dat de vergunningen nu – begin 2024 – reeds aangevraagd hadden moeten zijn. Dit is op de meeste plekken niet het geval.

Veel van de mogelijke locaties voor de realisatie van zon- en windprojecten vallen af vanwege bestuurlijke/politieke redenen. Dit bemoeilijkt de kans op het realiseren van de gezamenlijke ambities en verlegt de realisatie druk naar andere gemeenten en gebieden binnen de regio.

We vinden dat we onze verantwoordelijkheid als regio zelf moeten nemen en onze gemaakte afspraken moeten nakomen. We willen niet het risico nemen dat andere overheden zich genoodzaakt voelen het heft in handen nemen. De eerste stappen worden hier reeds in gezet door de Provincie – zie de brief in de bijlage.

En daarom vraagt dit om concrete actie op korte termijn.

Oproep en handelingsperspectief

We liggen niet op koers en verzoeken u met klem actie te ondernemen en kennis te nemen van de stand van zaken in uw gemeente¹. Er is meer aandacht, realisatiekracht en bijbehorende middelen nodig om de ambities te behalen zoals we in de RES 1.0 met elkaar hebben afgesproken.

Om onze afspraken naar elkaar na te komen en onze ambitie te behalen, moeten we alles op alles zetten. Elke watt meer duurzame opwek en elke stap richting benutting van warmtebronnen telt.

Vanuit het Regionale Programma Energie wordt op verschillende manieren gewerkt aan het vergroten van het handelingsperspectief om de ambities te behalen.

Hier kunt u gebruik van maken, maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de individuele gemeenten. Dat vraagt om actie:

- Zorg ervoor dat energie onderdeel wordt van het omgevingsbeleid en laat specifiek beleid ontwikkelen op het inpassen van energie in de leefomgeving.
- Geef ruimte aan initiatieven in de vastgestelde zoekgebieden, ontwikkel als gemeente actief de met elkaar benoemde zoeklocaties en borg deze in het omgevingsbeleid.
- Vergroot de ruimtelijke mogelijkheden. Blijf zoeken naar nieuwe kansen.
- Maak de warmtevraag en warmtebronnen inzichtelijk. Uiterlijk in 2025 stelt elke gemeente een warmteprogramma op. Daarmee kiezen we voor een warmteoplossing per wijk.
- Benut het Regionale Programma Energie en het netwerk voor kennis en gemeentegrens overstijgende samenwerking

Tot slot

De gezamenlijke doelstelling van onze regio blijft overeind en is de basis van de samenwerking. Deze doelstelling is een onderlinge afspraak, maar ook een afspraak met het Rijk. Het is van belang dat we onze afspraken nakomen. Enerzijds omdat bestuurlijke betrouwbaarheid een groot goed is, anderzijds omdat we de voorkeur geven aan zelf sturen op het realiseren van duurzame opwek in onze regio dan dat andere overheden het heft in handen nemen.

De urgentie is groter dan ooit. Het is aan u en ons allen om daadwerkelijk stappen te zetten richting een toekomstbestendig energiesysteem als voorwaarde voor duurzame welvaart in de regio Rotterdam Den Haag.

Hartelijke groet,

Namens het Bestuurlijk Netwerk Energie (BNE) Rotterdam Den Haag,

Marcel Belt en Koen Kegel, voorzitters

¹ Zie hiervoor de voor wethouders en ambtenaren beschikbare monitor.